

nemførelse, saa var det virkelig Noget af Betydning for vort Forsvar. Men hvorledes taler man nu? Jeg taler ikke om, hvad det ærede Medlem siger ude omkring i Landet til Fordel for Kjøbenhavns Befæstning — skjøndt det Ord ikke er nævnt, er det dog det, der ligger bagved det Hele, — men da det ærede Medlem har berørt andre Officerers Taler, maa jeg vel uden Fortrydelse ogsaa berøre dem, og jeg har da den Opfattelse, at istedetfor at styrke Troen paa, at Folket er levedygtigt og kan forsvare sig, have de svækket denne Tro. Hvorledes skal det vække Kraften i Folket og Begejstringen for at faae Kjøbenhavn befæstet, at man fortæller os, at naar vi koste 30—40 Mill. Kr. maaske noget mere, maaske noget mindre paa Kjøbenhavns Befæstning, saa kunne vi holde os i 14 Dage eller maaske 3 Uger! Det er der flere af de Herrer, der have sagt, det staar at læse i Referaterne i Bladene. Dermed siger jeg ikke, at de Herrer, der holde disse Taler, ikke mene det godt — jeg tror om dem, at de mene det rigtig godt allesammen — men jeg siger, at naar disse Herrer Officerer nu betone, at de Sagtyndige ere enige, saa skal de dog tilsiæ: Det vil sige, de militære Sagtyndige, skjøndt jeg da ogsaa tror ligesom at kunne udtale, at heller ikke alle de militære Sagtyndige ere enige. Lad os gaa tilbage til den Tid, da der her forhandlede om Dannevirke. Dengang stod her frem Oberst Eschering og advarede paa det Allerstærkste mod at kaste Penge ud til Dannevirke, og hvad skrev man dengang om ham? Man skrev — og jeg troede dengang ogsaa, at det var ret, — det er en Mand, der er aldeles upatriotisk, han er Kosmopolit, han bryder sig ikke om Fædrelandet, lad os blot bevilge de Penge, som de Sagtyndige anse for nødvendige! Der var kun saa Militære, der vare enige med Eschering, men hvorledes gik det? Efter at Escherings Modstand var regnet for Intet, gik det dog, som han havde sagt, at det vilde ikke due; de militære Sagtyndige havde fordymt Eschering, men dengang de skulde løfte Vaabnene, forlode de Dannevirke uden Sværdsflag! Hvad Virkning maatte ikke dette gjøre i Befolkningen, efter at denne først var opibndet gjennem Taler og Blade, efter at man havde sagt til Befolkningen: Naar vi blot offre de og de Millioner, kan Noget gøres for vor Selvstændighed. Folket troede det, og saa kom det lige med Et: Dannevirke er faldet uden Sværdsflag! De Militære, der havde tilraadet at give Millionerne, turde ikke gaa i det Vaabenbrag. (Værenken: Men de forlangte Penge bleve ikke givne). Jo, de Penge, der bleve brugte, bleve jo dog bevilgede; jeg veed nok, at man vilde have haft nogle flere, som man ikke fik, og det var da ogsaa heldigt, at man ikke kom til at begrave flere Penge, end man gjorde. Jeg mener nu, at foruden de militære Sagtyndige er der da ogsaa de

historiske Sagtyndige, de, der give Agt paa Tidernes Regn. Jeg vil her sige det rent ud: Jeg tør ikke udtale noget Bestemt, jeg vasker meget, og jo mere jeg har hørt og læst derom, desto mere vakkellovorn er jeg bleven; men jeg kan ikke Andet end tage Hensyn til de historiske Røster, der sige: Kjøbenhavns Befæstning er Danmarks Deling ved Storebelt. Jeg siger ikke, at disse Røster have Ret, men kun, at man gjør vel i at agte paa dem, og man har ikke Lov til at sige, at de, der holde paa Kjøbenhavns Befæstning, ere de fædrelandsfinde, de ville gjøre Noget, medens de, der ogsaa ville have Befæstninger andre Steder, ikke ere det. Det er ikke den Maade, hvorpaa man arbejder til Folkets Gavn. Jeg vil gjerne være med til at offre saa Meget, som der kan taales, ja endogsaa Mere; men nødig vil jeg være med til, at den danske Rigsdag skulde give saadanne Bevillinger og reise et saadant Forsvar, at det danske Folk kom til at dø af Forsvar (Afskydelse); ja det har man da ogsaa set. Jeg mener altsaa, at foruden de militære Sagtyndige er der andre Sagtyndige, der ere de historiske Sagtyndige og saa de finansielle Sagtyndige. Saa sagde det ærede Medlem for Randers N. P. Jensen meget naivt, ja virkelig meget naivt i hans Mund, at det var Politit at tale om, hvorfra Pengene skulle komme: nei, først Fæstninger, saa Penge. Hvad vilde mon en af de Herrer Landmænd sige, naar en af deres gode Venner vilde have en Gaard, men han havde ingen Penge, og man saa jagde til ham: Tal ikke om Penge, du skal have en Gaard, og saa tale vi om Pengene bagefter; vilde de da ikke sige, at de Folk var gale? Jeg finder, at det kun er to Sider af samme Sag: Med det Samme, vi vilde have Fæstninger, maa vi vide, hvorfra Pengene skulle komme. — Jeg har ikke Noget imod, at der udgik til Folket et stort patriotisk Opraab om frivilligt at give 30 Millioner Kr. ud af deres Lomme. En 5,000 Kr., en Anden 1,000 Kr. eller 100 Kr. eller 10 Kr. eller 10 Ore. Jeg vilde slet ikke finde det urimeligt, om det kunde gøres, og jeg vilde godt være med til at bidrage dertil efter min Evne og Leilighed. Men noget ganske Andet er det, naar man skal tage Pengene ud af Statskassen, saa maa man vide, paa hvad Maade man skal faae dem, og det kan ikke nytte at sige, at, naar man rører ved Pengespørgsmaalet, er det Politit, og naar man ikke gjør det, er det patriotisk. Det kan ikke nytte at sige det, thi det er barnagtigt. Jeg siger ikke dette til det ærede Medlem for Randers, men jeg vil kun sige, at man af andre Militære har hørt saadanne meget barnagtige Udtalelser. Tilgædes betonedes det ærede Medlem meget stærkt — jeg skrev det strax op, jeg var bange for at glemme det, jeg kunde forresten neppe tro mine egne Øren — at det Vigtigste for vort Forsvar og det mest Fornødne for Landet var det ydre Forhold. Alt,